

Razieh Dehghanian¹, Seyyed
Ebrahim Hosseini^{*2,3},
Esfandiar Sharifi³, Davood
Moghaddamnia⁴

¹ M.Sc in Animal Physiology,
Department of Biology,
Kazerun Branch, Islamic Azad
University, Kazerun, Iran

² Associated Professor in Animal
Physiology, Department of
Biology, Shiraz Branch,
Islamic Azad University,
Shiraz, Iran

³ Instructor, Department of
Biology, Kazerun Branch,
Islamic Azad University,
Kazerun, Iran

⁴ Ph.D in Animal Physiology,
Young Researchers and Elite
Club, Shiraz Branch, Islamic
Azad University, Shiraz, Iran

The Effects of Taraxacum Officinale Alcoholic Extract on Serum Thyroid Hormone Levels in Adult Male Rat

Received: 12 Sep. 2017; Accepted: 23 Oct. 2017

Abstract

Background: Taraxacum Officinale is a medical plant with antioxidant benefit effects. The aim of the present study is to evaluate the effect of Taraxacum Officinale alcoholic extract on serum thyroid hormone levels in adult male rat.

Material and Methods: In this experimental study, 45 adult male wistar rats were approximate average weight body of 200-250 gr were divided in to 5 groups of 9. Control, sham, and three experimental groups which received 50, 100, 150mg/kg of Taraxacum Officinale alcoholic extract by used gavage method. After this period (14 days) blood sample were collected and after measuring the amount of thyroid hormones of T3, T4, TSH hormones, data were analyzed by using SPSS software, ANOVA and t-test.

Results: The results showed that body weight average and serum level of T4 hormone in receiving maximum dose of Taraxacum Officinale alcoholic extract showed significant decrease comparing to control group. T3 serum level in experimental groups receiving Taraxacum Officinale alcoholic extract didn't show any significant difference comparing to control group. TSH serum level in experimental groups receiving Taraxacum Officinale alcoholic extract showed significant decrease comparing to control group ($p < 0.05$).

Conclusion: The Taraxacum Officinale alcoholic extract reduced serum thyroid hormone levels in adult male rat.

Keywords : Taraxacum Officinale, T3, T4, TSH, Adult Male Rat

***Corresponding Author:**
Associated Professor in Animal
Physiology, Department of Biology,
Shiraz Branch, Islamic Azad
University, Shiraz, Iran

Tel: 071-4311148
E-mail: ebrahim.hossini@yahoo.com

تأثیر عصاره الکلی گل قاصدک بر سطوح سرمی هورمون‌های تیروئیدی در موش صحرایی نر بالغ

تاریخ دریافت مقاله: ۹۶/۶/۲۱؛ تاریخ پذیرش: ۹۶/۸/۱

چکیده

زمینه و هدف: قاصدک گیاهی دارویی با اثرات آنتی اکسیدانی مفید می‌باشد. این مطالعه به منظور ارزیابی تأثیر عصاره الکلی گل قاصدک بر سطوح سرمی هورمون‌های تیروئیدی در موش صحرایی نر بالغ انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تجربی، تعداد ۴۵ سر موش صحرایی نر بالغ نژاد ویستار با وزن تقریبی ۲۵۰-۲۰۰ گرم به ۵ گروه ۹ تابی تقسیم شدند. گروه کنترل، گروه شاهد، سه گروه تجربی که روزانه ۱۵۰ و ۱۰۰ و ۵۰ میلی گرم بر کیلوگرم عصاره الکلی گل قاصدک به صورت گاواز دریافت کردند. بعد از پایان دوره ۱۴ روزه، نمونه‌های خون جمع‌آوری شدند. پس از آن، مقادیر هورمون‌های تیروئیدی TSH, T4, T3 SPSS سنجش گردیدند و داده‌ها با استفاده از نرم افزار آزمون‌های آماری ANOVA و t-test آنالیز شدند.

یافته‌ها: نتایج حاصله نشان داد که میانگین وزن بدن و سطح سرمی هورمون T4 در گروه تجربی دریافت کننده مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد. سطح سرمی هورمون T3 در گروه‌های تجربی دریافت کننده عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل تغییر معنی دار نشان نداد. سطح سرمی هورمون TSH در گروه‌های تجربی دریافت کننده عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد ($p \leq 0.05$).

نتیجه‌گیری: احتمالاً عصاره الکلی گل قاصدک باعث کاهش سطوح سرمی هورمون‌های تیروئیدی در موش صحرایی نر بالغ می‌گردد.

کلمات کلیدی: قاصدک، گل، عصاره الکلی، TSH، T3، T4، موش صحرایی نر بالغ

راضیه دهقانیان^۱، سید ابراهیم حسینی^{۲*}، اسفندیار شریفی^۳، داوود مقدم نیا^۴

^۱اکارشناس ارشد فیزیولوژی جانوری، گروه زیست شناسی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران
^۲دانشیار فیزیولوژی جانوری، گروه زیست شناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران
^۳مری، گروه زیست شناسی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران
^۴دکتری فیزیولوژی جانوری، پاپیکان، واحد شیراز، پژوهشگران حوان و نسبگان، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

نویسنده مسئول:

دانشیار فیزیولوژی جانوری، گروه زیست شناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

Tel: +۹۱-۴۳۱۱۱۴۸
E-mail: ebrahim.hossini@yahoo.com

مقدمه

قد خون می‌باشد. بخشی از این یافته‌ها ناشی از مقدار بالای اینولین در این گیاه می‌باشد.^{۱۳}

گیاه قاصدک ممکن است که تولید نیتریک اکسید را تحت تأثیر قرار دهد. نیتریک اکسید در تنظیم دفاع و ایمنی مهم می‌باشد. علاوه بر این، این ملکول می‌تواند توسط کادمیوم مهار شود. مطالعات نشان داده‌اند که عصاره آبی گیاه قاصدک اثرات مهاری کادمیوم را در طرح‌های واپسخانه به دوز بر تولید نیتریک اکسید توسط ماکروفازهای صفاتی اصلاح می‌کند.^{۱۴}

گیاه قاصدک حدود صد سال است که برای درمان مشکلات کلیوی، مثانه‌ای، کبدی و سرطان به کار می‌رود. ریشه و گل گیاه قاصدک برای درمان مشکلات پوستی و بیماری‌های کلیوی به کار می‌روند. فلاونوئیدهای موجود در گل قاصدک با ممانعت از آنزیم تیروپراکسیداز و دی‌یدیناز کبدی (که کلید بیوستر هورمون‌های تیروئیدی می‌باشند) باعث ایجاد تغییراتی در عملکرد هورمون‌های تیروئیدی می‌گردد.^{۱۵} با توجه به وجود ترکیبات فلاونوئیدی و پلی فنولی موجود در عصاره الكلی گل قاصدک احتمال می‌رود که مصرف آن بصورت درمانی یا خوراکی بر روی فعالیت تیروئید اثر بگذارد، بنابراین انجام تحقیق علمی در این زمینه ضروری می‌باشد. در این تحقیق تأثیر عصاره الكلی گل قاصدک بر سطوح سرمی هورمون‌های تیروئیدی در موش صحرایی نر بالغ مورد بررسی قرار گرفت تا در صورت موثر بودن عصاره الكلی گل قاصدک بر عملکرد تیروئید نتایج این پژوهش مورد استفاده مراکز درمانی، دارو سازی و تحقیقاتی قرار گیرد.

مواد و روش‌ها

روش تهیه عصاره الكلی گل قاصدک

جهت تهیه عصاره الكلی، گل گیاه قاصدک جمع‌آوری شده به تایید متخصصان بخش گیاه شناسی دانشگاه آزاد کازرون رسید. در ابتدا ۳ کیلوگرم گل قاصدک تر تهیه گردید و سپس در سایه خشک و به وسیله آسیاب برقی به طور کامل پودر شد. پس از این مرحله ۴۰ گرم از پودر حاصل درون ظرف دستگاه پرکولاسیون ریخته شد و به آن ۳۵۰ میلی لیتر الكل ۹۶ درصد اضافه شد و برای مدت ۷۲ ساعت در دمای آزمایشگاه نگه داری شد. سپس شیر دستگاه باز شد تا عصاره قطره قطره از قیف جدا کننده عبور کرده و جدا گردد.

غله تیروئید در تکامل، تمایز، پاسخ‌های فیزیولوژیکی به تحریکات متعدد و تنظیم سرعت متابولیسم پایه‌ای دخالت دارد و محورهای عصبی و هورمونی متعددی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. هورمون‌های تیروئیدی (که اصلی ترین آن T4 یا تیروکسین می‌باشد) اعمال مهمی همچون سوخت و ساز، کترول متابولیسم پایه، کمک به هورمون‌های رشد، هدایت پیام عصبی و تولید مثل را کترول و هماهنگ می‌کنند. در صورت کمبود این هورمون‌ها هم رشد فیزیکی و هم رشد عصبی دچار اختلال می‌گردد.^۱

گیاه قاصدک (Taraxacum Officinale) از خانواده Asteraceae و dandelion به طور وسیعی در نواحی گرمسیر نیمکره شمالی گسترش یافته است که حاوی پلی فنول‌ها، فلاونوئیدها، تریترپین‌ها، کومارین‌ها و استروول‌های گیاهی می‌باشد.^۲

ریشه گل قاصدک حاوی لاکتونها از جمله تاراکساسین و تاراکساسرین می‌باشد. دیگر ترکیبات مرتبط شامل بتا-آمیرین، تاراکساسترول، تاراکسیرول و همچنین استرولهای آزاد می‌باشند. علاوه بر این در گیاه قاصدک پلی ساکاریدها، پکتین، رزین و موسیلائز یافت شده است. از برگها و گلهای گیاه قاصدک گلیکوزیدهای فلاونوئیدی لوتوتولین^۷-گلیکوزید و دو لوتوتولین^{۷-۷} دی گلیکوزید جداشده است. برگهای گیاه قاصدک غنی از ویتامین‌ها، موادمعدنی، آهن، سدیم، منیزیم، پتاسیم، روی، مس، منگنز و سیلیکون می‌باشد.^۳

گیاه قاصدک برای درمان اختلالات طحال، بیماری‌های رحم و پستان به کار می‌رود. گیاه قاصدک در طب سنتی برای کاهش درد، شیرافزاری و تسکین درد به کار می‌رود. در تحقیقات آزمایشگاهی در موش‌ها نشان داده شده که مقادیر زیاد عصاره آبی گیاه قاصدک دارای فعالیت مدر قابل مقایسه با فوروزماید می‌باشد. بررسی‌های فارماکولوژیکی نشان داده اند که عصاره گیاه قاصدک دارای خواص آنتی‌اکسیدانت، ضدباروری، حفاظت‌کننده کبدی، ضدالنهابی و فعالیت‌های ضدتوموری می‌باشد.^{۴-۷} مطالعات نشان داده‌اند که فلاونوئیدهای موجود در گیاه قاصدک با این اثرات ارتباط دارد.^{۸-۱۰}

گیاه قاصدک تحریک کننده هاضمه می‌باشد.^{۱۱} القای دهانی ریشه گیاه قاصدک رهاسازی صفراء از مثانه را افزایش می‌دهد.^{۱۲} شواهد نشان داده‌اند که گیاه قاصدک دارای فعالیت کاهش دهنده

دریافت کردند.

۵) گروه تجربی ۳: که مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک به میزان 150 mg/kg بصورت گاواز در روز به مدت ۱۴ روز دریافت کردند.^{۱۷}

به منظور بررسی تأثیر احتمالی عصاره الکلی گل قاصدک بر وزن بدن، حیوانات مورد آزمایش بعد از پایان دوره آزمایش توزین شده و مشخصات وزنی آنها یاداشت گردید.

۲۴ ساعت بعد از آخرین تجویز عصاره الکلی گل قاصدک، حیوانات تحت بی‌هوشی با اتر قرار گرفتند. خونگیری از بطون چپ قلب حیوانات انجام گرفت. سپس خون گرفته شده با دور 8000 و به مدت 5 دقیقه سانتریفیوژ گردید و در نهایت سرم‌ها جدا شدند و تا زمان سنجش هورمون‌ها در دمای 20°C درجه سانتی گراد نگهداری شد. برای سنجش میزان سرمی هورمون‌های تیروئیدی از روش رادیو ایمنو اسی (RIA)، کیت پارس آزمون و به وسیله دستگاه RIA1000 RIA ساخت آمریکا انجام گرفت.

بررسی آماری

داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS 18، آزمون آماری ANOVA و t-test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و مقادیر $p \leq 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

نتایج

میانگین وزن بدن، تنها در گروه تجربی دریافت کننده مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی داری نشان داد (جدول ۱). میانگین غلظت سرمی هورمون T3 در هیچ‌کدام از گروههای تجربی دریافت کننده عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل تغییر معنی دار نشان نداد ($p \leq 0.05$). میانگین غلظت سرمی هورمون T4، تنها در گروه تجربی دریافت کننده مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد ($P \leq 0.05$). میانگین غلظت سرمی TSH در تمام گروههای تجربی دریافت کننده عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد ($p \leq 0.05$).

در حین این عمل حلال بصورت قطره قطره و تا زمانی که محلول حاوی عصاره دیگر رنگی از گیاه نداشتند باشد به آن اضافه شد. پس از آن عصاره حاصل درون دستگاه بن ماری با دمای 50°C درجه سیلیسیوس قرار داده شد تا الکل آن محصول تبخیر شود و عصاره خالص بدست آمد. در ادامه برای آنکه عصاره کاملاً خشک شود به مدت 24 ساعت در دستگاه دسیکاتور قرار داده شد. پس از تهیه عصاره مقادیر مورد نظر به حیوانات تجویز گردید.^{۱۸}

حیوانات

در این مطالعه تجربی، 45 سر موشهای صحرایی نر بالغ نژاد ویستار با وزن تقریبی $200 - 250\text{ g}$ و سن 3 ماه از مرکز تکثیر حیوانات آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون تهیه شدند. مطالعه حاضر بر اساس رعایت کلیه کدهای اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی، که توسط وزارت بهداشت درمان و آموزش پژوهشی تدوین شده است به انجام رسید. قبل از انجام پژوهش، حیوانات به مدت دو هفته، در دمای $22 \pm 2^{\circ}\text{C}$ درجه سانتی گراد و با دوره نوری تاریکی 12 ساعت روشنایی و 12 ساعت تاریکی در شرایط طبیعی و رژیم غذایی نرمال نگهداری شدند تا با محیط تطابق پیدا کنند.

تیمار حیوانات

موش‌های صحرایی در ۵ گروه 9 تایی به طور تصادفی به شرح زیر قرار داده شده اند:

- ۱) گروه کنترل که از آب لوله کشی شهر و غذای فشرده مخصوص موش در طی دوره آزمایش استفاده کرده و هیچ گونه حلال یا عصاره‌ای دریافت نکرده.
- ۲) گروه شاهد که $0/2$ میلی لیتر آب مقطر به عنوان حلال عصاره الکلی گل قاصدک بصورت گاواز در روز و به مدت 14 روز دریافت کرده.
- ۳) گروه تجربی ۱: که مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک به میزان 50 mg/kg بصورت گاواز در روز به مدت 14 روز دریافت کرده.

- ۴) گروه تجربی ۲: که مقدار متوسط عصاره الکلی گل قاصدک به میزان 100 mg/kg بصورت گاواز در روز به مدت 14 روز

جدول ۱: مقایسه میانگین غلظت هورمون‌های TSH, T4, T3 و وزن بدن در گروههای مختلف دریافت کننده عصاره الکلی گل قاصدک

گروههای آزمایش	تعداد	پارامترها	نمونه‌ها	بعد از انجام آزمایش (gr)	میانگین غلظت سرمی		میانگین غلظت سرمی		میانگین غلظت سرمی	میانگین غلظت سرمی	TSH هرمون
					بر حسب خطای (mg/dl) [±]	بر حسب خطای (mg/dl) [±]	بر حسب خطای (mg/dl) [±]	بر حسب خطای (mg/dl) [±]			
کنترل	۹			۲۶۰/۱۱ ±۷/۶۲	۱۰۰/۳۵ ±۶/۹۶	۳/۳۷ ±۰/۱۷۳	۰/۰۳۴ ±۰/۰۰۹۷	۰/۰۳۰ ±۰/۰۰۸	۰/۰۲۴ ±۰/۰۰۲*	۰/۰۲۳ ±۰/۰۰۲۸*	۰/۰۱۵ ±۰/۰۰۲۹*
شاهد	۹			۲۴۶/۸۸ ±۸/۲۸	۱۰۰/۰۶ ±۹/۹۴	۳/۶ ±۰/۲۱۶	۰/۰۳۰ ±۰/۰۰۸				
تجربی تیمار با مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک	۹			۲۴۷ ±۸/۳۵	۱۱۴/۴۴ ±۸/۰۸	۳/۷۲ ±۰/۱۲۱	۰/۰۲۴ ±۰/۰۰۲*				
تجربی تیمار با مقدار متوسط عصاره الکلی گل قاصدک	۹			۲۴۵ ±۵/۷۲	۱۰۸/۳۳ ±۵/۷۱	۳/۲۶ ±۰/۱۸۴	۰/۰۲۳ ±۰/۰۰۲۸*				
تجربی تیمار با مقدار حداکثر عصاره الکلی گل قاصدک	۹			۲۲۷/۸۷ ±۹/۱۸*	۱۰۷ ±۷/۳۶	۲/۴۷ ±۰/۱۳۱*	۰/۰۱۵ ±۰/۰۰۲۹*				

مقادیر بر اساس میانگین ± خطای معیار میانگین (X±SEM) هر گروه رسم شده است.

* نشان دهنده اختلاف معنی دار با گروه کنترل است ($p \leq 0.05$).

میانگین غلظت سرمی هورمون TSH در تمام گروههای تجربی دریافت کننده عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد ($p < 0.05$).

ترکیبات فلاونوئیدی در عصاره گل قاصدک وجود دارند. ترکیبات فلاونوئیدی با ممانعت از فعال شدن، عملکرد و آزادسازی یا تخریب آنزیم تیروپرواکسیداز (آنزیم تیرو پراکسیداز در مسیر بیوسیستم هورمون‌های تیروئیدی، نقش اکسیاسیون ییدید در حضور H_2O_2 را بر عهده دارد. این آنزیم در مراحل نهایی ترکیب و در تشکیل تیروکسین و یودوتیروئین نیز نقش دارد) باعث کاهش هورمون‌های تیروئیدی می‌گردد.^۱

ضمناً فلاونوئیدها با ممانعت از فعال شدن آنزیم یدیناز نوع I و همچنین پیشگیری کردن از معدنی شدن تیروزین در سلولهای تیروئید باعث کاهش در میزان هورمون‌های تیروئیدی می‌شوند.^۲ ترکیبات فلاونوئیدی با مهار آنزیم سیکلواکسیزناز باعث کاهش پروستاگلندین‌ها بصورت مرکزی و محیطی می‌گردد.^۳ بنابراین با توجه به اثر تحریکی پروستاگلندین‌ها در تولید و ترشح هورمون‌های محور هیپوفیز- تیروئید^۴ و با توجه به وفور ترکیبات

بحث

با توجه به نتایج بدست آمده میانگین وزن بدن تنها در گروه تجربی دریافت کننده مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد.

فیتواسترول‌های موجود در گیاه قاصدک باعث افزایش دی هیدروآپی آندرواستنديون (DHEA) می‌شود که این ترکیب باعث افزایش سوخت چربی‌ها و کاهش ذخیره آنها در بافت‌ها شده که به موجب آن جذب چربی‌ها مهارگردیده و از این طریق باعث کاهش وزن بدن می‌شود.^{۱۸}

فلاونوئیدهای موجود در عصاره گل قاصدک با مهار رقابتی فسفودی استراز^{۱۹} و با مهار آنزیم COMT (کتکول-O-متیل-ترانسفراز) آنزیمی که باعث شکستن نوراپی نفرین می‌گردد با افزایش نوراپی نفرین و ایجاد حرارت بدن می‌تواند باعث کاهش وزن بدن گردد.^{۲۰}

با توجه به نتایج میانگین غلظت سرمی هورمون T4 تنها در گروه تجربی دریافت کننده مقدار حداقل عصاره الکلی گل قاصدک نسبت به گروه کنترل کاهش معنی دار نشان داد. علاوه بر این

از جمله ترکیبات موجود در گیاه قاصدک پلی فنول‌ها می‌باشدند. پلی فنول‌ها در موش‌های صحرایی باعث افزایش وزن تیروئید و کاهش سطح سرمی هورمون‌های تیروئیدی می‌شوند.^{۲۹} همچنین پلی فنول‌ها باعث ایجاد سمومیت تیروئیدی می‌شوند.^{۳۰} با توجه به اینکه هورمون T3 از تبدیل هورمون T4 توسط آنزیم دیدیناز به دست می‌آید بنابراین کاهش هورمون T4 باعث کاهش هورمون T3 نیز می‌شود اگر چه در بعضی موارد مستقل از هم عمل می‌کنند.

نتیجه‌گیری کلی

عصاره الکلی گل قاصدک باعث کاهش سطوح سرمی هورمون‌های تیروئیدی در موش صحرایی نر بالغ شد. احتمالاً این اثرات به دلیل وجود فلاونوئیدها و پلی فنول‌های گیاه می‌باشد.

سپاسگزاری

این تحقیق با مساعدت و همکاری معاونت محترم پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون انجام شده است که بدین وسیله از ایشان تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

References

- Zhang L, Blomgren K, Kuhn HG, Cooper-Kuhn CM. Effect of postnatal thyroid hormone deficiency on neurogenesis in the juvenile and adult rat. *Neurobiol Dis.* 2009; 34(2):366-74.
- Yo Y, Yo H, Yoon G. In vitro and in vivo hepatoprotective effects of aqueous extract from Taraxacum Officinale (dandelion) root against alcohol-induced oxidative stress. *Food and Chemical Toxicology.* 2010;48(6):1632-1637.
- Williams CA, Goldstone F, Greenham J. Flavonoids, cinnamic acids and coumarins from the different tissues and medical preparations of Taraxacum Officinale. *Phytochemistry.* 1996;42:121-127.
- Baba K, Abe S, Mizuno D. Antitumor activity of hot water extract of dandelion, Taraxacum Officinale: correlation between antitumor activity and timing of administration. *Yakugaku Zasshi.* 1981;101(6):538-543.
- Jeong H, Kang H, Jung H et al. Anti-inflammatory activity of Taraxacum Officinale. *Journal of Ethnopharmacology.* 2008;115(1):82-88.
- Park C M, Young H J, Chang H K, Song Y S. TOP1 and 2, polysaccharides from Taraxacum Officinale, attenuate فلاونوئیدی در عصاره گل قاصدک احتمالاً کاهش هورمون T4 به دلیل اثر مهاری این مواد بر تولید پروستاگلندین‌ها بوده است. برخی از مواد فلاونوئیدی استخراج شده از گیاهان دارویی با تمایل بالا به جایگاه بنزو دیازپینی گیرنده گابا A متصل می‌شوند.^{۳۵} نشان داده شده که تحریک گیرنده‌های گابا ، باعث تحریک ترشح پرولاکتین و کاهش ترشح هورمون TRH (به عنوان محرک فعالیت محور هیپوفیز -تیروئید) می‌گردد.^{۳۶} احتمالاً اثر کاهشی گل قاصدک بر فعالیت محور هیپوفیز -تیروئید به دلیل کاهش نوروهورمون TRH می‌باشد.^{۳۷}
- عصاره الکلی گل قاصدک باعث کاهش سطوح سرمی هورمون‌های تیروئیدی در موش صحرایی نر بالغ شد. احتمالاً این اثرات به دلیل وجود فلاونوئیدها و پلی فنول‌های گیاه می‌باشد.
- مehr گیرنده‌های ۳-متیل-D-آسپارتات و از طریق انسداد کاتال‌های کلسیمی و کاهش کلسیم درون سلولی^{۳۸} بر روند ترشح هورمون‌های TSH و TRH و به دنبال آن هورمون‌های تیروئیدی تأثیر منفی بر جای می‌گذارند. ترکیبات فلاونوئیدی از طریق مهار آنزیم مونوآمینو-اکسیداز باعث افزایش میزان دوپامین می‌گردند و با توجه به اثر مهاری دوپامین بر ترشح هورمون‌های TSH و کاهش هورمون‌های محور هیپوفیز -تیروئید قابل توجیه است.^{۳۹}
- CCL4-induced hepatic damage through the modulation of NF-κB and its regulatory modulators. *Food and Chemical Toxicology.* 2012;48:1255-1261.
- Tahamouni L H, Alqurna N M, Al-Hudhud M Y, Al-Hajj H A. dandelion (*Taraxacum Officinale*) decrease male rat fertility invivo. *Journal of Ethnopharmacology.* 2011; 135(1):102-109.
- 8- Hu C, Kitts D. Antioxidant , prooxidant , and cytotoxic activities of solvent-fractionated dandelion(*Taraxacum Officinale*) flower extracts in vitro. *Journal of Agricultural and Food Chemistry.* 2003;51:302-310.
- Ma L, Hu Y D, Li J Q. Optimization of ultrasonic extraction process based on central composite design-response surface methodology for luteolin in *Taraxacum Officinale*. *African Journal of Pharmacy and Pharmacology.* 2011;6(27):2075-2082.
- Colle D, Arantes L P, Rauber et al. Antioxidant properties of *Taraxacum Officinale* fruit extract or involved in the protect effect against cellular death induced by sodium nitroprusside in brain of the rats. *Pharmaceutical Biology.* 2012;50(7):883-891.
- Pizzorno J E, Murray M T. *Textbook of Natural Medicine.* London :Churchill Livingstone;1999:979-982.

12. Vogel G. Natural substances with effects on the liver. In: Wanger H, Wolff P. eds. New Natural and Plant Drugs With Pharmacological, Biological or Therapeutic Activity. Heidelberg:Springer-Verlag;1977.
13. Akhtar M S, Khan Q M, Khaliq T,et al. Effects of Portulaca oleracea (Kulfa) and Taraxacum Officinale(Dhudhal) in normoglycaemic and alloxan-treated hyperglycaemic rabbits. *G Pak Med Assoc.*1985;35:207-210.
14. Kim H M , Lee EH, Shin T Y, ET AL. Taraxacum Officinale restores inhibition of nitric oxide production by cadmium in mouse peritoneal macrophages. *Immunopharmacol Immunotoxicol.*1998;20:283-297.
15. de Souza dos Santos MC, Gonçalves CFL, Vaisman M, Ferreira ACF, de Carvalho DP. Impact of flavonoids on thyroid function. *Food and Chemical Toxicology.* 2011;49(10):2495-502.
16. Hossini S E. Effects of extract of hop flowers on serum level pituitary-thyroid hormones in adult male rats. *Birjand Medical Science Journal.*2013;21(4):425-431.[In Persian]
17. Modaresi M, Resalatpour N. The effects of Taraxacum Officinale hydroalcholic extract on the blood cell counts in mice.*Armaghan-danesh Journal.*2011;17(5):431-438. [In Persian]
18. Bouret SG, Draper SJ, Simerly RB. Trophic action of leptin on hypothalamic neurons that regulate feeding. *Science.* 2004;304(5667):108-10.
19. Peluso MR. Flavonoids attenuate cardiovascular disease, Inhibits phosphodiesterase and modulate lipid homeostasis in adipose tissue and liver. *Exp Biol Med.* 2006; 231(8): 1287-99.
20. Chen D, Wang CY, Lambert JD, Ai N, Welsh WJ, Yang Y. Inhibition of human liver catecholo-methyltransferase by tea catechins and their metabolites: structure-activity relationship and molecular-modeling studies. *Biochem Pharmacol.* 2005; 69(10): 1523-31.
21. Divi RL, Chang HC, Doerge DR. Anti-thyroid isoflavones from soybean: isolation, characterization, and mechanisms of action. *Biochem Pharmacol.* 1997 15;54(10):1087-96.
22. Biswas S, Bhattacharjee N, KhudaBukhsh A. Efficacy of a plant extract Chelidonium majus. In combating induced hepatocarcinogenesis in mice. *Food and Chemical Toxicology .* 2008;46(5): 1474-87.
23. Subhan N, Alam A, Ahmad F, Shahid LZ. Antinociceptive and gastroprotective effector crude Ethanolic extracts of Exoecaria aglocha linn. *Turk J pharm Sci.* 2008; 5(3): 143-54.
24. Meotti FC, Luiz AP, Pizzolatti MG, Kassuya CA, Calixto JB, Santos AR. Analysis of the antinociceptive effect of the flavonoid myricitrin: evidence for a role of the L-arginine-nitric oxide and protein kinase C pathways. *J Pharmacol Exp Ther.* 2006; 316(2): 789-96.
25. Losi G, Puia G, Garzon G, de Vuono M C, Baraldi M. Apigenin modulates GABA ergic and glutamatergic transmission in cultured cortical neurons. *Eur J Pharmacol.* 2004;502(1-2):41-6.
26. Najjar M. Zolpidem and amnestic sleep related eating disorder. *J Clin Sleep Med.* 2007;3(6):637-8.
27. Dolidze N M, Kezeli DD, Kilasoniya L O. Changes in intra and extracellular Ca²⁺ concentration and prostaglandin E2 synthesis in osteoblasts of the femoral bone in experimental hyper and hypothyroidism. *Bul Exp Biol Med.*2007;144(1):17-20.
28. Copper D S, Kilbanski A, Chester Ridway E. Dopamine modulation of TSH and its subunits: in vitro studies. *Clinical Endocrinology.*1983;18(3):265-75.
29. Doerge DR, Chang HC. Inactivation of thyroid peroxidase by soy isoflavones, in vitro and in vivo. *J Chromatogr B Analyt Technol Biomed Life Sci.* 2002 25;777(1-2):269-79.
30. Mennen LI, Walker R, Bennetau-Pelissero C, Scalbert A. Risks and safety of polyphenol consumption. *Am J Clin Nutr.* 2005;81(1 Suppl):326S-329S.